

06 iulie 2011

Cum putem preveni corupția prin noua Strategie Națională Anticorupție?

Dezbateri între organizațiile neguvernamentale și autoritățile publice

Fundația Konrad Adenauer – Programul Statul de Drept Europa de Sud-Est și Centrul de Resurse Juridice, în parteneriat cu Ministerul Justiției, au organizat marți, 5 iulie 2011, o dezbatere privind prioritățile sectorului neguvernamental în privința măsurilor de prevenire a corupției ce ar trebui incluse în noua Strategie Națională Anticorupție. Acțiunea face parte dintr-o serie de evenimente similare dedicate dezbaterii publice și elaborării noii Strategii Naționale Anticorupție. Întâlnirea a vizat două mari teme de interes pentru organizațiile neguvernamentale: transparența și accesul la informațiile de interes public, pe de o parte, și modul în care instituțiile cu atribuții în domeniul luptei împotriva corupției vor conlucra în implementarea viitoarei strategii, pe de altă parte.

La dezbateri au participat reprezentanți ai Ministerului Justiției, ai Consiliului Superior al Magistraturii, ai Agenției Naționale de Integritate, ai Direcției Generale Anticorupție și ai Unității Centrale pentru Reforma Administrației Publice din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, ai Secretariatului General al Guvernului, ai Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, dar și 35 de reprezentanți ai comunității diplomatice și ai organizațiilor neguvernamentale care derulează proiecte în domeniul integrității angajaților din sectorul public.

În prima parte a dezbaterii s-au discutat măsurile prioritare pentru Strategia Națională Anticorupție propuse de organizațiile neguvernamentale, în special îmbunătățirea transparenței decizionale și a accesului la informații în sectorul public. Organizațiile neguvernamentale au solicitat sancțiuni mai clare pentru nerespectarea standardelor de transparență, uniformizarea practicii instanțelor în acest domeniu și instituirea transparenței ca obiectiv orizontal al noii Strategii și ca valoare de prim rang. În acest context, Thorsten Geissler, Director al Programul Statul de Drept Europa de Sud Est al Fundației Konrad Adenauer, a accentuat rolul politicianilor și al managerilor publici în crearea unui climat de integritate: "Valorile pot fi transmise doar de cineva care le trăiește ca un exemplu credibil. Trebuie stabilite reguli adecvate de conducere, organizare și comportament pe care să le urmeze toți, absolut toți".

Reprezentantul Ministerului Justiției, Cornel Călinescu, a prezentat concluziile preliminare ale consultărilor realizate în vederea elaborării Strategiei Naționale Anticorupție. Astfel, în urma consultărilor derulate până în prezent a reieșit necesitatea asumării la nivelul fiecărei instituții publice a unui plan de integritate, prin care să se asigure punerea în aplicare a întregului inventar de măsuri preventive anticorupție aflate în vigoare. Implementarea planurilor va fi monitorizată la nivel național prin intermediul unor indicatori relevanți. Strategia va propune și noi instrumente de prevenire a corupției, precum metodologia de evaluare a riscurilor de corupție, elaborată și pilotată cu succes de către Direcția Generală Anticorupție și un mecanism de valorificare a cauzisticii Direcției Naționale Anticorupție și a Agenției Naționale de Integritate.

Noua Strategie va fi un document multidisciplinar ce va integra obiectivele anticorupție cuprinse în Mecanismul de Cooperare și Verificare agreat de România cu Uniunea Europeană.

Plecând de la principiile viitoarei Strategii Naționale Anticorupție, mai multe autorități publice au început să dezvolte strategii sectoriale proprii. Judecătorul Cristi Danileț, membru al Consiliului Superior al Magistraturii, a prezentat o propunere de strategie pentru întărirea integrității în sistemul judiciar în perioada 2011-2016. O altă strategie sectorială a fost dezvoltată la nivelul Ministerului Administrației și Internelor.

În a doua parte a conferinței s-au discutat modalitățile de prevenire a incompatibilităților și a conflictelor de interese, accesul judecătorilor la documente și informații clasificate, rolul consilierilor de etică, dezvoltarea unor noi instrumente de prevenire a corupției.

Horia Georgescu, secretar general al Agenției Naționale de Integritate, a punctat nevoia de măsuri de prevenire la nivelul fiecărei autorități publice: „Conflictele de interese și incompatibilitățile se pot elimina foarte simplu dacă, în momentul în care se angajează, fiecare funcționar aduce un certificat constatator de la Registrul Comerțului pentru că altfel vom regăsi aceste situații peste tot pentru că nu sunt doar scăpări, nu sunt omisiuni; aceste persoane au beneficii din acele firme din care fac parte atunci când intervine o stare de incompatibilitate, iar majoritatea situațiilor de incompatibilitate generează un conflict de interese pentru că firmele acestea unde ei sunt acționari au contracte cu autoritatea publică respectivă. Cred că este foarte important ca instituțiile publice să aibă toate mijloacele de control și prevenire; Agenția nu primește sesizări suficiente de la instituțiile publice, majoritatea sesizărilor pe care noi le primim sunt de la cetățeni [...] Fără o acțiune clară din partea conducerii instituției publice și a sistemului administrației centrale nu putem preveni astfel de fenomene”.

Toate temele discutate și concluziile dezbaterii vor fi prezentate în detaliu într-un raport ce va fi diseminat public și care va servi la fundamentarea noii Strategii Naționale Anticorupție.

Persoane de contact

Corina Rebegea Coordonator de proiecte Fundația Konrad Adenauer corina.rebegea@kas.de 0727 027 523

Radu Nicolae Manager de program Centrul de Resurse Juridice rnicolae@crj.ro 0720 535 029